

LIITE 4
LUONTOSELVITYS

Vastaanottaja
Stena Recycling Oy

Asiakirjatyyppi
Raportti

Päivämäärä
30.9.2020

PEITTOONKORVEN JÄTTEENKÄSITTELYALUEEN LAAJENNUKSEN JA UUSIEN TOIMINTOJEN YVA-MENETTELYN **LUONTOSELVITYS**

PEITTOONKORVEN JÄTTEENKÄSITTELYALUEEN LAAJENNUKSEN JA UUSIEN TOIMINTOJEN YVA- MENETTELYN LUONTOSELVITYS

Projekti **Ympäristövaikutusten arviointimenettely, Peittoonkorven
jätteenkäsittelyalueen laajennus ja uudet toiminnot, Pori**
Projekti nro **1510056543-005**
Vastaanottaja **Stena Recycling Oy**
Asiakirjatyyppi **Raportti**
Versio **1**
Päivämäärä **30.9.2020**
Laatija **Elviira Ritari**
Tarkastaja **Jussi Mäkinen**
Kansikuva *Dronekuva eteläisemmältä laajennusalueelta luoteeseen päin kuvattuna 20.5.2020*

Ramboll
PL 718
Pakkahuoneenaukio 2
33101 TAMPERE

P +358 20 755 611
F +358 20 755 6201
<https://fi.ramboll.com>

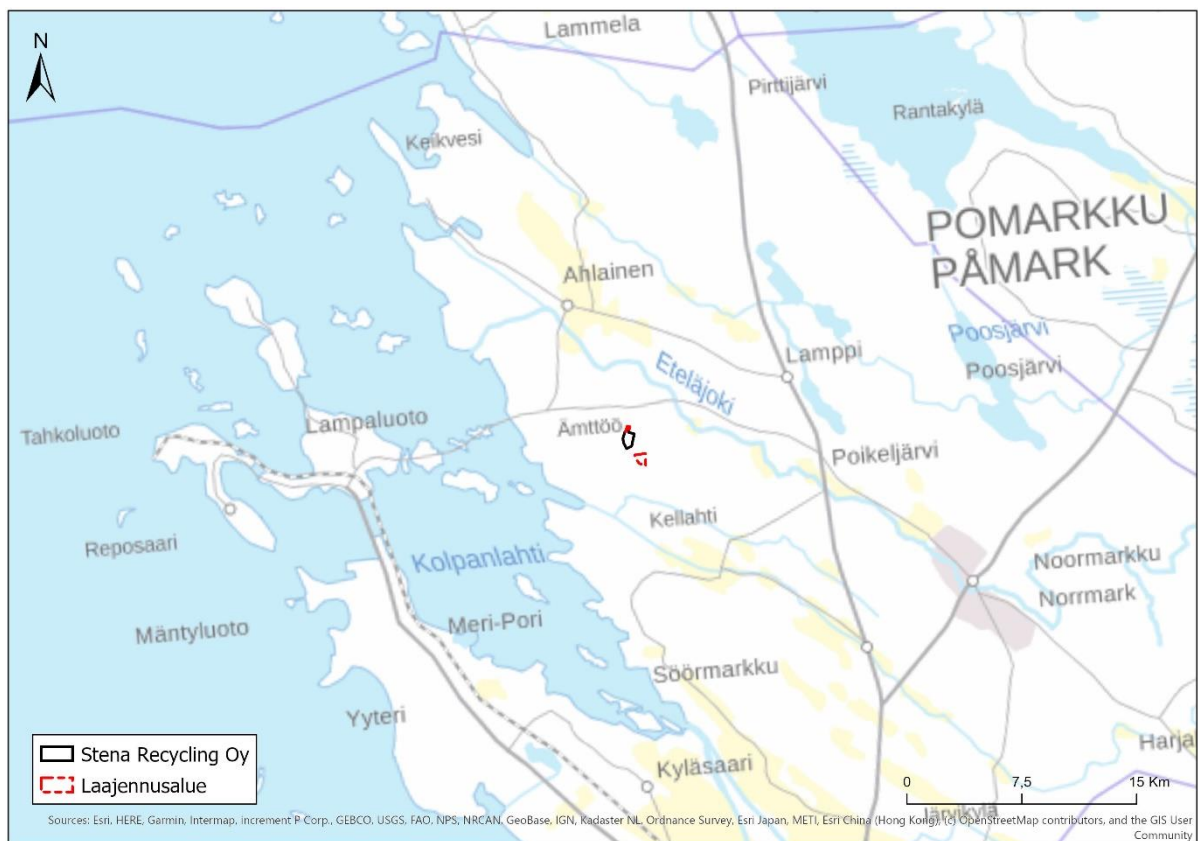
SISÄLTÖ

1.	Johdanto	2
2.	Lähtötiedot	4
3.	Menetelmät	5
4.	Tulokset	6
4.1	Luonnon yleiskuvaus	6
4.2	Huomionarvoiset kohteet	14
5.	Johtopäätökset ja suositukset maankäytön suunnitteluun	17
6.	Lähteet	18

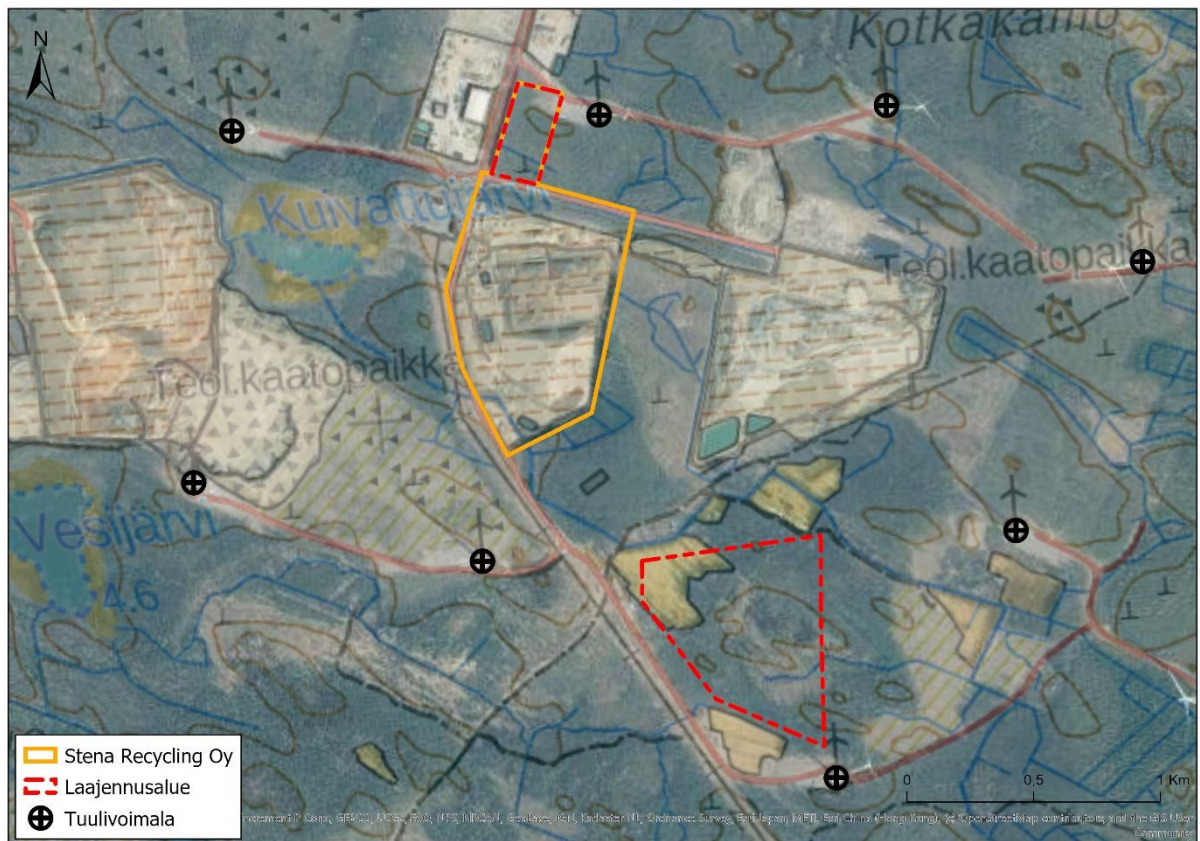
1. JOHDANTO

Stena Recycling Oy suunnittelee Porin Peittoonkorven alueelle nykyisen jätteenkäsittelyalueen toiminnan sekä vaarallisen jätteen loppusijoitusalueen laajentamista (Kuva 1-1). Nykyisen toiminta-alueen ja sen laajentamisen lisäksi tarkastellaan toiminnan laajentamista uudelle noin 9 hehtaarin kokoiselle alueelle, joka sijaitsee noin 300 metrin etäisyydellä nykyisestä toiminta-alueesta (Kuva 1-2). Uusiksi toiminnoiksi suunnitellaan vastaanotettavien jättemateriaalien lisäystä sekä uusia käsittelytoimintoja. Hankkeen toteutuminen edellyttää mm. suunnittelua, ympäristövaikutusten arviointia ja ympäristölupaa.

Tämän luontoselvityksen tavoitteena on paikantaa laajennusalueilla sijaitsevat mahdolliset huomionarvoiset tai suojellut luontotyyppikohteet, laatia yleiskuvaus alueiden luonnonolosuhteista ja tiukasti suojeltujen luontodirektiivin IV(a) -liitteen lajien lisääntymispaikkojen mahdollinen esiintyminen alueilla. Luontoselvityksen alueelle laati FM ekologi Elviira Ritari Ramboll Finland Oy:sta.

Kuva 1-1. Nykyisen jätteenkäsittelyalueen ja laajennusalueiden sijainnit. Taustakartta © Maanmittauslaitos.

Kuva 1-2. Laajennusalueiden sijoittuminen suhteessa nykyiseen jätteenkäsittelyalueeseen. Taustakartat © Maanmittauslaitos.

2. LÄHTÖTIEDOT

Alueella tavattujen uhanalaisten lajien havainnot tiedusteltiin Satakunnan ELY-keskukselta. Laajennusalueelle ei ELY-keskuksen tietojen perusteella sijoitu uhanalaisten lajien havaintoja (Kuva 2-1). Lähimmät liito-oravahavainnot sijoittuvat noin 3 kilometrin päähän laajennusalueista koilliseen ja lounaaseen. Lisäksi noin 2,5 kilometrin päästä laajennusalueen itäpuolelta on tavattu orvoisotylppöä, kovakuoriaista, joka on arvioitu vuonna 2000 silmälläpidettäväksi (NT), mutta vuoden 2019 uhanalaisuusarvioinnissa elinvoimaiseksi (LC) (Hyvärinen ym. 2019). noin 6 kilometrin päästä hankealueen lounaispuolelta on havaittu lakkakääpää, joka on vuoden 2019 uhanalaisuusarvioinnissa arvioitu elinvoimaiseksi (LC) (Hyvärinen ym. 2019).

Kuva 2-1. Poiminta ELY-keskuksen uhanalaisten lajien paikkatietokannasta 18.8.2020

Laji.fi-palvelun havaintojen perusteella eteläisemmän laajennusalueen koillispuolen metsäalueelta on havaittu vuonna 2016 kaksi valkolehdokkia. Valkolehdokki on koko maassa rauhoitettu kasvilaji. Lisäksi vuonna 2020 laajennusalueiden länsipuolella sijaitsevasta Kuivattujärvestä on havaittu noin 50 äännelevää viitasammakkoa. Havainnot on noudettu laji.fi-palvelusta 9.7.2020. (Kuva 2-2)

Kuva 2-2. Laji.fi -havaintopalvelun lajihavainnot laajennusalueiden läheisyydessä.

Maanmittauslaitoksen ilmakuvan ja maastokartan perusteella molemmat laajennusalueet ovat pääosin metsäisiä ja pohjoisemman laajennusalueen läpi on kaivettu oja. Eteläisemmälle laajennusalueelle johtaa idästä uoma ja alueen luoteiskulmaan sijoittuu peltoalue. Molemmat laajennusalueet sijoittuvat tuulipuistoon; lähimmät tuulivoimalat sijoittuvat noin 140 metrin päähän eteläisemmästä hankealueesta etelään ja 150 metrin päähän pohjoisemmasta hankealueesta itään. Pohjoisempaa laajennusaluetta reunustavat tiealueet pohjoisessa, lännessä ja etelässä. Itään alue jatkuu metsäisenä. Myös eteläisemmän alueen länsi ja eteläpuolilla kulkee tie. Pohjoispuolelle sijoittuu jätteenkäsittelyalueet ja idässä alue jatkuu metsän ja peltoalueiden mosaiikkina. Laajennusalueita lähin vesistö on Kuivattujärvi, joka sijoittuu alueiden länsipuolelle, noin 300 metrin päähän nykyisestä Stena Recycling Oy:n jätteenkäsittelyalueesta. (Kuva 1-2)

3. MENETELMÄT

Luontoselvityksen maastokäynti alueelle tehtiin 20.5.2020. Maastokäynnillä havainnoitiin liito-oravaa sekä elinympäristön soveltuvuutta muille direktiivilajeille. Erityisesti viitasammakolle soveltuvia lisääntymispaikkoja tarkasteltiin maastossa etsimällä ojista vesilammikoita, joissa olisi lajin kuturyypäitä. Kartoitusajankohta ajoittui Lounais-Suomessa viitasammakon soidinajan päättymisen hetkeen, joten soidinäänien kuunteluun perustuvaa kartoitusta ei tämän selvityksen yhteydessä tehty. Lisäksi tarkasteltiin luontotyyppejä ja mahdollista huomionarvoista kasvillisuutta ja muita huomionarvoisia luontokohteita. Molemmat laajennusalueet kierrettiin jalkaisin samalla

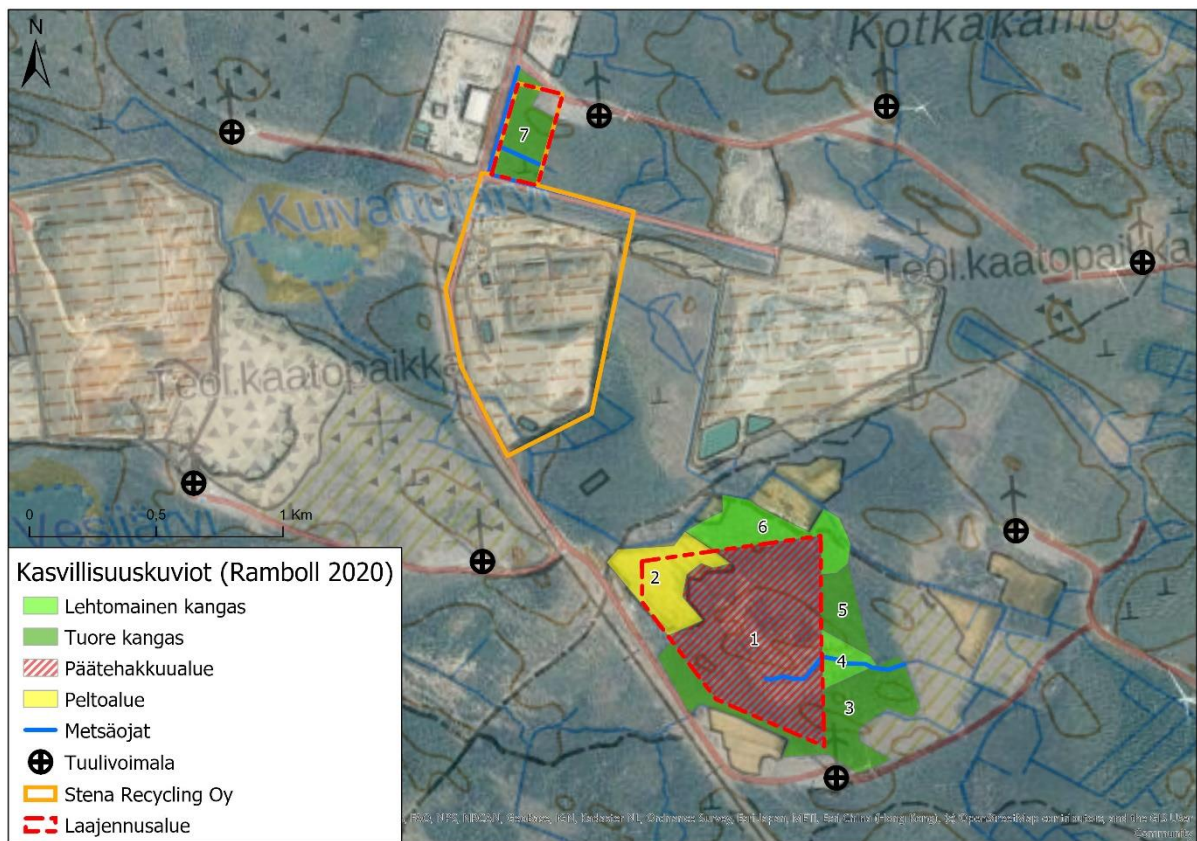
ympäristöä havainnoiden. Liito-oravan papanoita etsittiin suurten kuusten ja lehtipuiden tyviltä. Myös potentiaaliset liito-oravan pesintään soveltuvat kolopuut merkittiin ylös. Kaikki maastossa tehdyt havainnot tallennettiin Collector for Arcgis -sovelluksella.

Lisäksi alueelta otettiin runsaasti kuvia maasta ja ilmasta. Ilmakuvaus suoritettiin dronella, jolla pysyttiin kuitenkin kaukana alueen useista tuulivoimaloista ja sähköjohdoista. Dronella ei myöskään lennetty nykyisen jätteenkäsittelyalueen päällä. Suurin sallittu lennätyskorkeus alueella oli 50 metriä.

4. TULOKSET

4.1 Luonnon yleiskuvaus

Laajennusalueilta ei havaittu huomionarvoista lajistoa tai uhanalaisia luontotyyppejä. Alueilta rajattiin yhteensä kolme toisistaan poikkeavaa kasvillisuuskuviota. Lisäksi eteläisemmän alueen ympäriltä rajattiin neljä kasvillisuuskuviota, sillä laajennusalue itsessään oli kokonaisuudessaan päätehakattu. Kuviot on numeroitu alla olevaan kuvaan (Kuva 4-1).

Kuva 4-1. Laajennusalueiden kasvillisuuskuviot. Taustakartat © Maanmittauslaitos.

Kuvio 1

Eteläisemmän laajennusalueen metsäinen alue oli vastikään kokonaisuudessaan päätehakattu puuttomaksi (Kuva 4-2). Hakkuu oli toteutettu täysin laajennusalueen rajojen mukaisesti. Alueella näkyi runsaasti metsäkoneen jälkiä ja myös kenttäkerroksen kasvillisuus puuttui lähes täysin. Alueen metsikkö lienee ollut pääosin mustikkatyyppin tuoretta kangasta.

Kuva 4-2. Kuvio 1 päätehakkuu kuvattuna dronella pohjoisesta etelään.

Kuviolle johti idästä kaivettu metsäoja, johon oli muodostunut muutamia leventyneitä kohtia (Kuva 4-3 ja Kuva 4-4). Myös oja oli kuitenkin kärsinyt päätehakkuusta niin paljon, ettei sen arvioitu olevan esimerkiksi viitasammakolle soveltuva.

Kuva 4-3. Laajennusalueelle ulottuva metsäoja.

Kuva 4-4. Ojassa oli muutamia leventyneitä kohtia.

Kuvio 2

Kuvio muodostuu laajennusalueen luoteisosaan sijoittuvasta peltoalueesta (Kuva 4-5). Peltoalue sijoittuu kuvin 1 päätehakkuun luoteispuolelle, ja sen itäpuolelle sijoittuu tie.

Kuva 4-5. Peltoalue kuviolla 2.

Kuvio 3

Kuvion puusto on kuusivaltaista, mutta paikoin etenkin kuvion itäosassa runsastuu mänty. Sekapuuna kasvaa myös lehtipuita. Kuviolle sijoittuu myös muutamia järeitä kolopuita. Kuvio on luontotyyppiltään mustikkatyyppin tuoretta kangasta. Puusto on nuorehkoa ja melko tasaikäistä. Kenttäkerroksen kasvillisuus muodostuu pääasiassa tuoreille kankaille tyyppillisistä varvuista; mustikasta ja puolukasta. (Kuva 4-6)

Kuva 4-6. Mustikkatyyppin tuoretta kangasta kuviolla 3.

Kuvio 4

Kuvio on hieman ympäröiviä alueita rehevämpi, lehtomainen kangas, jonka keskelle sijoittuu metsäoja (Kuva 4-7). Vanhojen ilmakuvien perusteella oja lienee kaivettu alueelle vuoden 1996 tienoilla (Kuva 4-8). Sitä ei ole merkitty vuoden 1987 peruskarttaan (lähde: vanhatkartat.fi). Ojan reunakasvillisuus on ajan saatossa hyvin kehittynyt, mutta muodostuu tavanomaisesta kangaskasvillisuudesta. Uomassa ei havaittu luonnontilaisille puroille tyypillistä kasvillisuutta tai muuten huomionarvoista kasvillisuutta. Kuvion kenttäkerroksen kasvillisuus koostui erilaisista tavanomaisista ruohoista ja varvuista. Kuvio oli sekapuustoinen ja siellä tavattiin sekä havu- että lehtipuita.

Kuva 4-7. Kuvion 4 keskelle sijoittuva perkaamaton oja.

Kuva 4-8. Vuoden 1996 (vasemmalla) ja vuoden 2020 ilmakuva (oikealla). Ilmakuvista voi erottaa metsäalueen läpi kaivetun ojan, joka on osoitettu kuviin myös nuolella.

Kuvio 5

Kuviolla 5 olosuhteet olivat hieman köyhemmät, kuin ympäröivillä alueilla. Alue oli tuoreen mustikkatyyppin ja kuivahkon puolukkatyyppin kankaan mosaiikkia. Kenttäkerroksen kasvillisuus koostui varvuista; mustikasta ja puolukasta. Alueelta ei havaittu huomionarvoisia lajeja.

Kuvio 6

Kuvio 6 muodostuu käenkaali-mustikkatyyppin lehtomaisesta kankaasta. Kuvion pääpuulajina on kuusi, mutta sekapuuna kasvaa myös lehtipuita, kuten koivua ja haapaa. Kuuset ovat paikoin järeitä ja alueelta havaittiin yksi liito-oravalle soveltuva kolohaapa. Alueen katsotaan soveltuvan liito-oravan elinympäristöksi. Kenttäkerroksen kasvillisuus muodostuu kyseiselle luontotyyppille tyyppillisistä lajeista; käenkaalista, mustikasta ja oravanmarjasta. (Kuva 4-9)

Kuva 4-9. Järeä kuusi kuvion 6 lehtomaisella kankaalla.

Kuvio 7

Kuvio 7 kattaa pohjoisemman laajennusalueen (Kuva 4-10). Kuvio on lähinnä tuoretta kangasta, jonka pääpuulajina kasvaa koivu (Kuva 4-11). Sekapuuna kasvaa paikoin runsaana mänty, ja alueella on kuusi alikasvos. Puusto on verrattain nuorta. Kuvion keskiosaan sijoittuu kaivettu metsäoja (Kuva 4-12). Alueen kenttäkerroksen kasvillisuus koostuu pääasiassa kangasmaitikasta, puolukasta ja oravanmarjasta. Myös mustikkaa oli paikoin. Kuvio oli osittain erittäin kivikkoinen ja siellä oli myös muutamia siirtolohkareita.

Kuva 4-10. Dronekuva pohjoisemmasta laajennusalueesta (kuvio 7) pohjoisesta etelään kuvattuna.

Kuva 4-11. Kuivahkoa puolukkatyyppin kangasta koivuvaltaisella kuviolla 7.

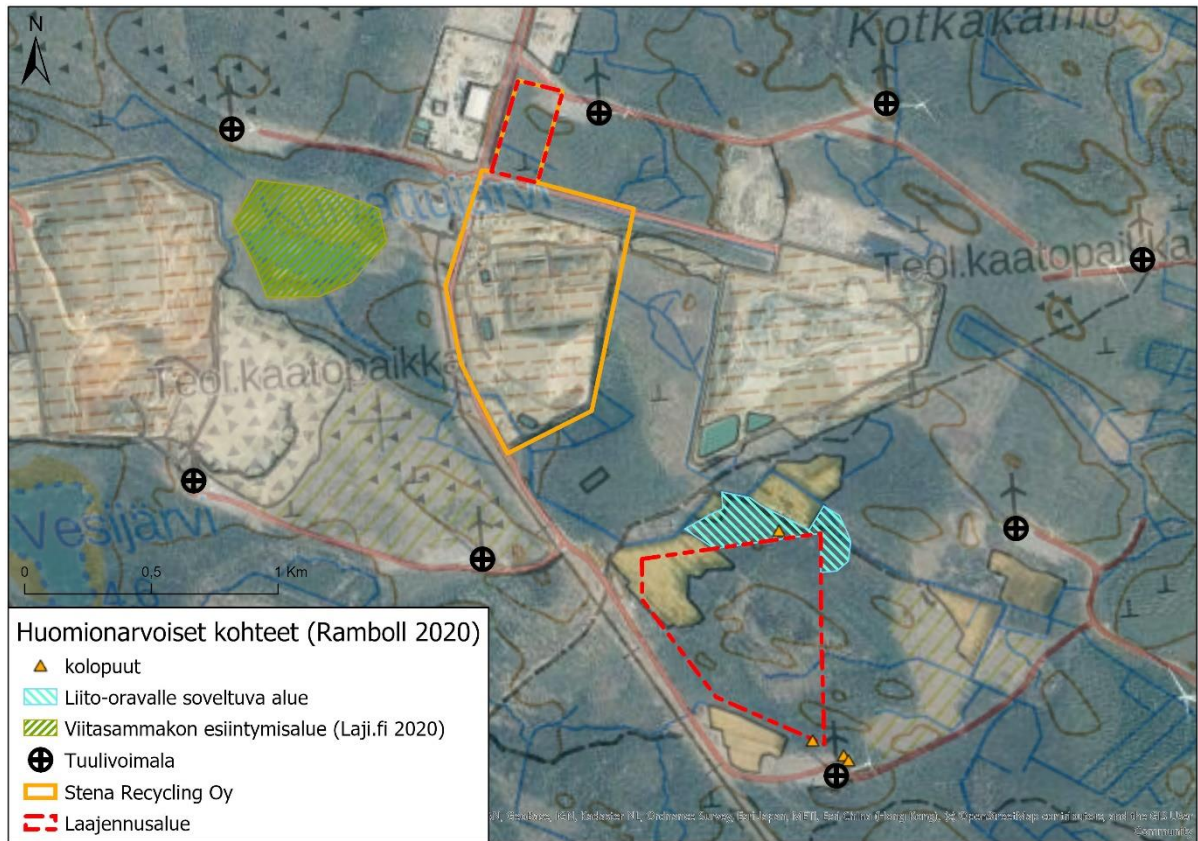
Kuva 4-12. Kuvion 7 läpi kaivettu oja.

4.2 Huomionarvoiset kohteet

Eteläisemmän laajennusalueen rajan tuntumasta havaittiin muutamia liito-oravalle soveltuvia kolopuita, joista kolme sijaitsee alueen eteläpuolella ja yksi pohjoispuolen lehtomaisella kankaalla. Alueen pohjoispuoleisen kolopuun ympäristö arvioitiin liito-oravalle soveltuvaksi elinympäristöksi, mutta alueelta ei löydetty jälkiä liito-oravasta (papanoita/virtsajälkiä). Pohjoisin kolopuu sijaitsee noin 30 metrin päässä laajennusalueen ja päätehakkuun rajasta. Alueen eteläpuolelle sijoittuvista kolopuista hankealueen rajalle on matkaa noin 5 metriä, 90 metriä ja 115 metriä. Eteläiset kolopuut sijoittuvat hyvin lähelle laajennusalueen eteläpuolelle sijoittuvaa tuulivoimalaa. Alueelta ei ole tiedossa aiempia liito-oravahavaintoja, joten liito-oravalle soveltuvaan metsikköön tai kolohaapoihin ei kohdistu luonnonsuojelulaista johtuvia rajoitteita.

Laajennusalueiden länsipuolelle sijoittuvan Kuivattujärven arvioitiin olevan potentiaalinen viitasammakon elinympäristö. Sieltä on havaittu laji.fi-palvelun havaintojen perusteella viitasammakkoa vuonna 2020. Järvi kasvoi runsaasti järviruokoa, eikä rannasta pystytty siten havainnoimaan järveä kovin pitkälle rantaviivasta (Kuva 4-14). Viitasammakon esiintymistä alueella ei maastokäynnin ajankohdan vuoksi pystytty tämän luontoselvityksen yhteydessä selvittämään. Viitasammakko on maassa rauhoitettu ja se mainitaan EU:n luontodirektiivin liitteessä IV. Luonnonsuojelulain 49 §:n mukaan luontodirektiivin liitteen IV lajien lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kiellettyä. Järvi saattaa soveltua myös luontodirektiivissä mainittujen lampikorentojen elinympäristöksi, etenkin mikäli keskemällä järveä tavataan kelluslehtistä kasvillisuutta.

Huomionarvoiset kohteet on esitetty alla olevassa kartassa (Kuva 4-13).

Kuva 4-13. Huomionarvoiset kohteet laajennusalueilla ja niiden läheisyydessä. Taustakartat © Maanmittauslaitos.

Kuva 4-14. Kuivattujärvi kuvattuna sen itärannalta kohti länttä.

5. JOHTOPÄÄTÖKSET JA SUOSITUKSET MAANKÄYTÖN SUUNNITTELUUN

Pohjoisemmalla laajennusalueella ei havaittu huomionarvoista lajistoa tai luontotyyppejä. Eteläisempi alue oli kauttaaltaan päätehakattu, eikä sielläkään siten ollut huomionarvoista lajistoa tai luontotyyppejä. Alueen läheisyydestä kuitenkin havaittiin muutamia liito-oravalle soveltuvia kolopuita, sekä liito-oravan elinympäristöksi soveltuva järeitä kuusia ja lehtipuita kasvava lehtomainen kangas.

Eteläisemmän laajennusalueen perustamisessa ja toiminnan kehittämisessä on syytä huomioida alueen pohjoispuolelle sijoittuva liito-oravalle soveltuva alue. Vaikka liito-oravaa ei tämän selvityksen yhteydessä havaittu, voi se siirtyä alueelle tulevina vuosina. Havaittujen kolopuiden ympärille suositellaan jättämään säteeltään vähintään 30 metrin levyinen suojavyöhyke, jotta niissä mahdollistetaan liito-oravan pesiminen. Erityisesti suositellaan huomioimaan liito-oravalle soveltuvaksi elinympäristöksi arvioidulle alueelle sijoittuva kolopuu, jossa liito-oravan pesintä on muita alueella havaittuja kolopuita todennäköisempää.

Laajennusalueiden kehittämisessä suositellaan huomioimaan myös hulevesien johtaminen siten, että Kuivattujärveen ei huuhtoutuisi kiintoainesta tai vedenlaatua heikentäviä muita päästöjä. Jos Kuivattujärven luonnonolosuhteiden ja vedenlaadun arvioidaan muuttuvan hankkeen edetessä, on järvestä syytä selvittää tarkemmin viitasammakon ja mahdollisesti myös luontodirektiivissä mainittujen korentojen esiintyminen.

6. LÄHTEET

Laji.fi (katsottu 9.7.2020)

Luonnonsuojelulaki, 20.12.1996/1096

Maanmittauslaitoksen karttapalvelu

Hyvärinen, E., Juslén, A.; Kemppainen, E.; Uddström, A. & Liukko, U.-M. (toim.). 2019.
Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019. Suomen Ympäristökeskus.

Vanhatkartat.fi (katsottu 9.7.2020)